

Eesti

Võrdsete võimaluste tagamine erineva sotsiaal-majandusliku taustaga üliõpilastele

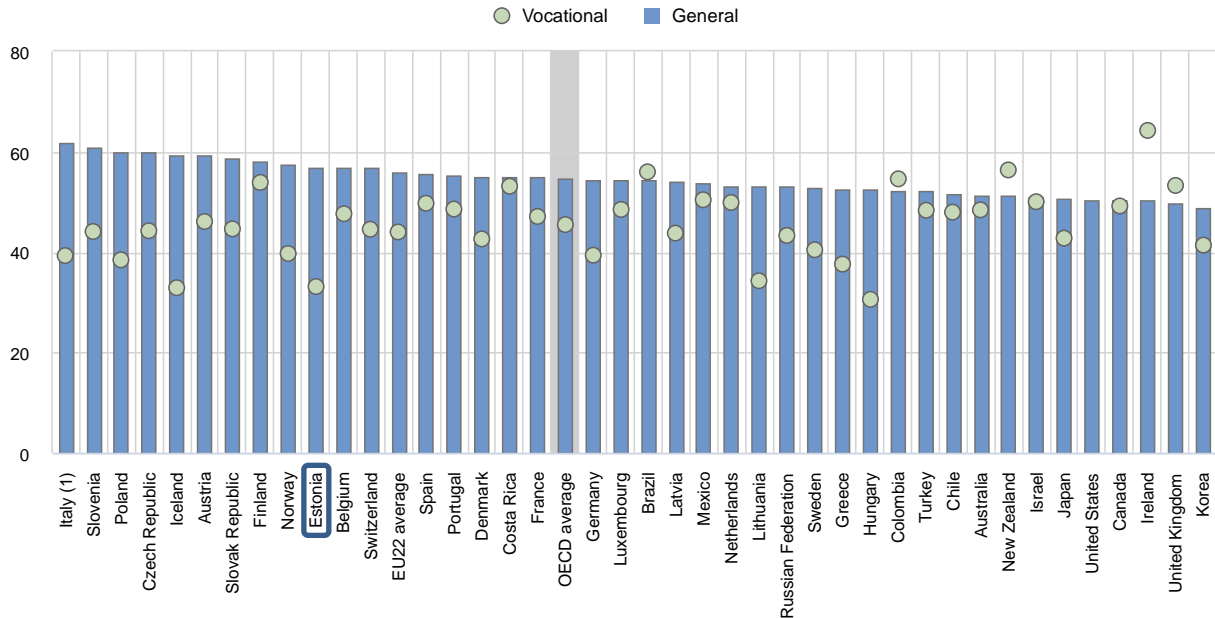
- Riigi rahastatavate kõrgharidusasutuste õppemaksud bakalaureuseastmes on Eestis saadaolevate andmetega riikide hulgas ühed madalamad. Eestikeelsetel õppekavadel täiskohaga õppivatele bakalaureuseõppe üliõpilastele on õpe tasuta.
- Enamikus OECD riikides mõjutab õppija sotsiaal-majanduslik staatus õpitulemusi enam kui sugu või sisserändaja taust. Eestis on nende laste osakaal, kes kuuluvad PISA majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise staatuse (ESCS) näitaja madalamasse kvartiili ja saavutasid 2018. aasta uuringu põhjal lugemises vähemalt PISA 2. taseme, siiski üksnes 10% madalam kui ESCS ülemisse kvartiili kuuluvate laste osakaal, vrd OECD keskmine on 29%.
- Madalama sotsiaal-majandusliku taustaga õpilased valivad edasiõppimiseks suurema tõenäosusega mitte üldkesk-, vaid kutsekeskhariduse. Eestis moodustasid kõrghariduseta vanemate lapsed 61% kutsekeskhariduse õppekavadele ja 49% üldkeskharidusse astujatest.
- Välisüliõpilaste osakaal Eesti kõrghariduses on pidevalt kasvanud, jõudes 2019. aastal 5000 üliõpilaseni, so 11% üliõpilastest. Kõige rohkem välisüliõpilasi tuleb Eestisse õppima Soomest. Madala ja madalama keskmise sissetulekuga riikide üliõpilased lähevad väiksema tõenäosusega välismaale õppima. 2019. aastal moodustasid sellised üliõpilased OECD riikide välisüliõpilastest 29%, Eestis aga 27%.
- Suured erinevused haridustasemes toovad paljudes riikides kaasa suurema ebavõrdsuse sissetulekus. Eestis teenis 26% 25–64aastastest keskhariduseta täiskasvanutest alla poole 2019. aasta mediaanpalgast, vrd OECD-s keskmiselt 27%.

Sooline ebavõrdsus hariduses ja selle tagajärjed

- Eestis jäi 2019. aastal klassikursust kordama 1,9% põhikooli vanema astme õpilastest ja 4,2% üldkeskhariduse õpilastest (sh täiskasvanute gümnaasiumides õppijad), vrd OECD riikides keskmiselt 1,9% ja 3%. Poisid jäävad põhikooli vanemas astmes tüdrukutest suurema tõenäosusega klassikursust kordama. Eestis moodustasid poisid 60% põhikooli vanema astme klassikursuse kordajatest, mis on veidi vähem kui OECD keskmine 61%. Keskhariduse tasemel väheneb klassi kordama jäävate poiste osakaal Eestis 42%-ni, vrd OECD riikides keskmiselt 57%.
- Pärast põhikooli valivad poisid enamikus OECD riikides tüdrukutest tõenäolisemalt kutsehariduse. See kehtib ka Eestis, kus 2019. aastal moodustasid noormehed 67% kutsekeskhariduse lõpetanutest (vrd OECD keskmine 55%). Tütarlapsed lõpetavad suurema tõenäosusega üldkeskhariduse nii OECD riikides keskmiselt (55%) kui Eestis, kus tüdrukud moodustavad 57% üldkeskhariduse lõpetanutest (joonis 1).

- Kõrgharidus on viimastel kümnenditel üha laiemalt levinud. 2020. aastal omandasid 25–34-aastased naised kõigis OECD riikides kõrghariduse suurema tõenäosusega kui mehed. Eestis oli 2020. aastal kõrgharidus 55%-l 25–34-aastastest naistest ja 33%-l meestest, OECD riikides keskmiselt oli kõrgharidusega 52% noortest naistest ja 39% noortest meestest.
- Kõrgkooli astujate vahel on õppevaldkonnast sõltuvalt märkimisväärseid soolisi erinevusi. Naised on enamikus OECD riikides pigem alaesindatud loodusteaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkondades. 2019. aastal moodustasid naised inseneeria, tootmise ja ehituse valdkonnas keskmiselt 26% ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alal 20% sisseastujatest. Eestis oli naised inseneeria, tootmise ja ehituse õppekavadele astujatest 28% ja IKT õppekavadele astujatest 25%. Seevastu haridusvaldkonna õppekavadel, kus traditsiooniliselt on naiste ülekaal, moodustasid naised 88% sisseastujatest. Eestis on mehi kõigi haridustasemetega õpetajate hulgas 17%, OECD riikides keskmiselt 30%.
- Noortel, eelkõige madala haridustasemega naistel on noortest meestest väiksem tõenäosus tööd leida. 2020. aastal oli Eestis tööga hõivatud üksnes 44% 25–34-aastastest keskhariduseta naistest ja 79% meestest. See sooline erinevus on suurem OECD riikide keskmisest, kus tööga on hõivatud 43% keskhariduseta naistest ja 69% meestest.
- Peaaegu kõigis OECD riikides teenivad 25–64-aastased naised haridustasemest sõltumata vähem kui mehed: naiste teenistus moodustab meeste omast keskmiselt 76–78%. See suhtarv varieerub riigiti haridustasemest sõltuvalt enam kui OECD riikide keskmised. Võrreldes teiste haridustasemetega on Eestis keskhariduseta naiste teenistus sama haridustasemega meeste omast madalam (59% meeste teenistusest), samal ajal kui kõrgharidusega naiste teenistus moodustab 75% meeste omast.

Joonis 1. Naiste osakaal keskhariduse lõpetanutest õppekava orientatsiooni järgi (2019), %

1. Sh keskharidusjärgne kõrghariduseelne õpe.

Riigid on reastatud langevas järjestuses vastavalt naiste osakaalule üldhariduslikel õppekavadel.

Allikas: OECD (2021). Tabel B3.1. Vt lisainfot allikate peatükis ja märkusi lisis 3 (<https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021 Annex3 ChapterB.pdf>).

Haridus ja rändetaust

- OECD riikides keskmiselt moodustavad välismaal sündinud täiskasvanud (25–64a) 22% kõigist keskhariduseta täiskasvanutest, 14% keskharidusega või keskharidusjärgse kõrghariduseelse haridusega ja 18% kõrgharidusega täiskasvanutest. Eestis seevastu on välismaal sündinud täiskasvanute osakaal kõige kõrgem kõrgharidusega täiskasvanute hulgas (15% 2020. aastal).
- Välismaal sündinud täiskasvanutel on riigis sündinud eakaaslastest raskem tööd leida, kuna neid takistavad näiteks probleemid omandatud hariduse tunnustamisel, ebapiisavad oskused ja keeleoskuse tase. Välismaal sündinud töötajad on suurema tõenäosusega nõus vastu võtma madalama palgaga töö. Seetõttu on välismaal sündinud madala haridustasemega täiskasvanute hõivemäär paljudes riikides kõrgem kui nende samas riigis sündinud eakaaslastel. OECD riikides keskmiselt on keskhariduseta täiskasvanute tööhõive samas riigis sündinute puhul 57% ja välismaal sündinutel 61%. Eestis oli välismaal sündinud keskhariduseta täiskasvanute hõivemäär 2020. aastal 64%, mis ületab pisut Eestis sündinud täiskasvanute oma (62%).
- Mida kõrgem on haridustase, seda suurem on tõenäosus olla tööga hõivatud, aga välismaal sündinud kõrgharidusega täiskasvanute tööväljavaated on riigis sündinud täiskasvanute omadest üldiselt kehvemad. Keskmiselt on OECD riikides tööga hõivatud 86% riigis sündinud kõrgharitud täiskasvanutest ja 79% välismaal sündinud kõrgharitud täiskasvanutest, Eestis vastavalt 87% ja 78%. Kui välismaal sündinud täiskasvanud on saanud riiki noorena ja õppinud mõned aastad vastuvõtva riigi haridussüsteemis, on nad omandanud riigis tunnustatud hariduse. Seetõttu on nende tööturuväljavaated sageli paremad kui hiljem saanud ja mujal omandatud

kvalifikatsiooniga inimestel. Eestis on välismaal sündinud kõrgharitud täiskasvanutest, kes saabusid Eestisse 15. eluaastaks, hõivatud 83%, samas kui 16-aastaselt või hiljem saabunute hõivatus on 75%.

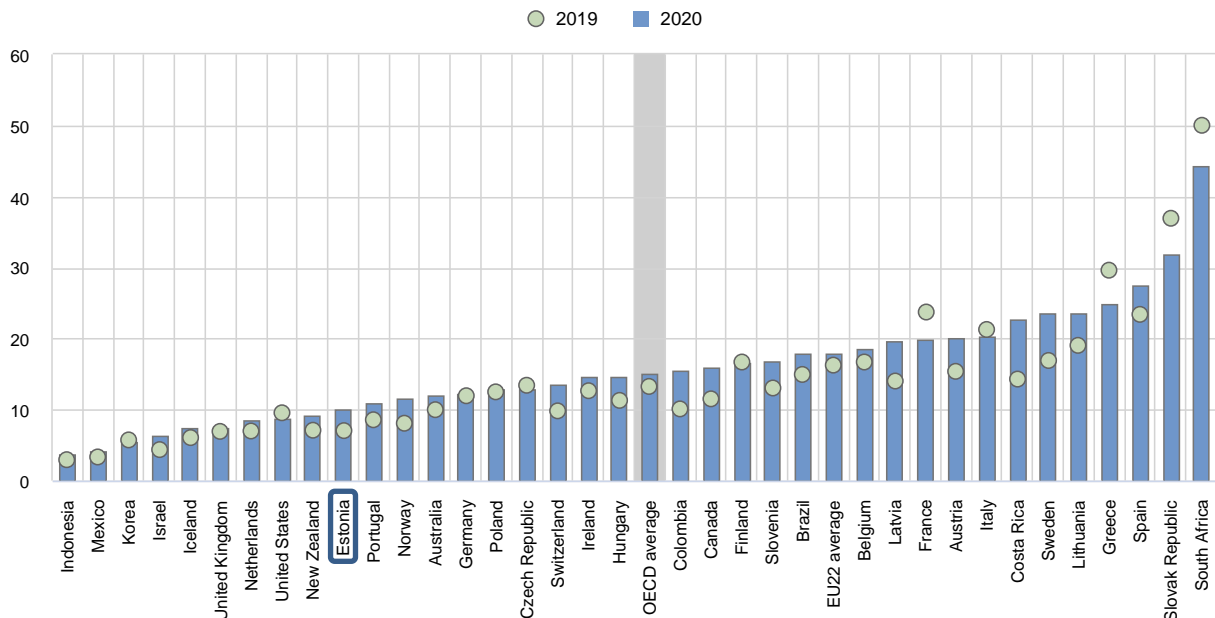
- Välismaal sündinud noored täiskasvanud (15–29a) on riigis sündinud noorte täiskasvanutega võrreldes suurema tõenäosusega ka NEET-staatuses, st ei tööta ega õpi. OECD riikides keskmiselt on NEET-noorte hulgas 18,8% välismaal sündinud ja 13,7% riigis sündinud täiskasvanutest, Eestis 22,3% ja 11,8%. Noorena riiki saabumine seostub üldiselt madalama riskiga sattuda NEET-staatusse. Eestis on NEET-noorte osakaal välismaal sündinud noortest täiskasvanutest, kes saabusid enne 15. eluaastat, 16%, 16-aastaselt või vanemana saabunute seas aga 26%.
- Paljudes OECD riikides teenivad välismaal sündinud täiskasvanud riigis sündinutest vähem. See palgalõhe võib haridustaseme kasvades väheneda. OECD riikides keskmiselt teenivad välismaal sündinud ja täisajaga töötavad keskhariduseta täiskasvanud 89% riigis sündinud eakaaslaste teenistusega võrreldes, kuid kõrgharitud täiskasvanute puhul see erinevus üldiselt tasandub. Eestis moodustas välismaal sündinud keskhariduseta ja täiskoormusega töötavate täiskasvanute teenistus 2019. aastal riigis sündinud eakaaslaste omast 86%, keskhariduse või keskharidusjärgse kõrghariduseelse haridusega täiskasvanute puhul 81% ja kõrgharitud täiskasvanute puhul 83%.

COVID-19: 18 kuud pandeemia algusest

- Aastal 2021 takistab COVID-19 levik endiselt ligipääsu kontaktõppele paljudes riikides üle kogu maailma. 2021. aasta mai keskpaigaks oli 37 OECD riigis ja partnerriigis alates 2020. aasta algusest olnud perioode, mil koolid olid kontaktõppeks täiesti suletud.
- Koolipäevade arv, mil koolid olid 2020. aasta algusest pandeemia tõttu täiesti suletud (v.a vaheajad, riigipühad ja nädalavahetused), erineb riigiti märkimisväärselt ja suureneb haridustaseme tõustes. Eesti on erand. Eestis ei olnud koolieelsed lasteasutused 1. jaanuarist 2020 kuni 20. maini 2021 kordagi täielikult suletud. Nii põhi- kui keskkoolid olid kontaktõppeks suletud 95 päeva. OECD riikides keskmiselt olid lasteaiad suletud 55 päeva, koolid algklassides 78, põhikooli vanemas astmes 92 ja keskkoolis 101 päeva.
- Paljudes riikides ei suletud koole täielikult, vaid need jätkasid tööd vähendatud mahus. Eestis olid gümnaasiumid 2020. aasta jaanuarist 2021. aasta maini 2021. aastal 18 päeva osaliselt avatud. Seda on vähem kui osaliselt avatud päevade arv OECD riikides keskmiselt (57 päeva, millest 27 jäi 2020. aastasse ja 30 päeva 2021. aastasse). Kui liita nende päevade arv, mil koolid olid kontaktõppeks täielikult või osaliselt suletud, katkes tavapärane õpe üldkeskhariduse tasemel Eestis vahemikus 2020 jaanuarist 2021 maini 113 päevaks.
- COVID-19 ja koolide sulgemise mõju haridusvõimaluste võrdsusele on valmistanud muret paljudes riikides. 36st vaadeldud OECD riigist ja partnerriigist 30 riiki, sh Eesti, võtsid kasutusele lisameetmeid, et toetada nende laste haridust, kelle õpe võis pandeemia ajal olla rohkem häiritud. 22 riiki, sh Eesti, andsid teada, et toetasid haridusele ligipääsu tagamiseks õppijatele digiseadmete soetamist. 29 OECD riigis ja partnerriigis, sh Eestis, rakendati ka meetmeid, et toetada ebasoodsas või haavatavas olukorras õpilaste kooli naasmist pärast koolide taasavamist.
- Riigid on pidanud tegema raskeid otsuseid, kuidas kõige paremini kasutada oma ressursse, et jätkata õppijatele kvaliteetse hariduse andmist võimalikult turvalistel tingimustel ja viia kontaktõppe katkestused miinimumini. Enne pandeemiat oli riigi rahastus põhi- ja kesk- ning keskharidusjärgsele ja kõrghariduseelsele haridusele Eestis 2018. aastal jõudnud 3%-ni sisemajanduse kogutoodangust, mis on OECD keskmisest (3,2%) madalam. Ligikaudu kaks kolmandikku OECD riikidest ja partnerriikidest andis teada, et on suurendanud koolide rahastust, et toetada nende kriisiga toimetulekut 2020. aastal. Eelmise aastaga võrreldes suurendas Eesti riigieelarves põhiharidusele eraldatavat summat nii 2020. kui ka 2021. aastal.

- 20 OECD riiki ja partnerriiki eraldasid õppijate või klasside arvu põhjal lisaraha üldhariduskoolide tegevuse toetamiseks pandeemia tingimustes. 16 riiki suunas lisaraha sotsiaal-majanduslikult ebasoodsas olukorras õpilaste toetamiseks, et tagada ressursside jõudmine nendeni, kes seda kõige rohkem vajavad. Eesti ei kuulunud nende riikide hulka, sest vajaduspõhist majanduslikku tuge pakuti õpilastele juba enne pandeemiat ja seetõttu puudus vajadus uute meetmete järele.
- Riigid on kasutanud erinevaid meetodeid, kuidas COVID-19 vaksineerimiskampaaniates esmajärjekorras õpetajateni jõuda. Kokku 19 OECD riiki ja partnerriiki, sh Eesti, on riigi vaksineerimiskava osana vähemalt osa õpetajatest vaksineerinud eelisjärjekorras (2021. a 20. mai seisuga).
- Pandeemia mõju majandusele on halvendanud noorte täiskasvanute, eriti haridustee katkestanute väljavaateid. Eestis oli 25–34aastaste keskhariduseta inimeste töötuse määr 2020. aastal 10,1%, s.o 3% võrra enam kui eelmisel aastal. OECD riikides keskmiselt tõusis noorte töötuse määr 2020. aastal 2019. aastaga võrreldes 2% võrra ja jõudis 15,1%-ni (joonis 2).
- Samal ajal vähenes formaal- ja mitteformaalhariduses osalevate täiskasvanute määr OECD riikides 2019. aasta teise kvartali ja 2020. aasta teise kvartali võrdluses (st COVID-19 esimese laine tippajal) keskmiselt 27%. Eestis vähenes täiskasvanute osalus formaal- ja mitteformaalhariduses sel perioodil 40% võrra.
- Hoolimata kriisi mõjust tööhõivele ei suurenenud NEET-noorte määr 18–24aastaste seas enamikus OECD riikides ja partnerriikides COVID-19 pandeemia esimesel aastal märkimisväärselt. Keskmiselt tõusis 18–24aastaste NEET-noorte osakaal OECD riikides 2019. aasta 14,4%-lt 2020. aastal 16,1%-ni. Eestis oli 18–24aastaste NEET-noorte osakaal 2019. aastal 9,3% ja tõusis 2020. aastal 12,6%-ni.

Joonis 2. 25–34aastaste keskhariduseta inimeste töötuse määr 2019. ja 2020. aastal, %

Riikide võrdlus: <https://www.compareyourcountry.org/education-at-a-glance-2021/en/2/3044+3045+3046/trend//OAVG>

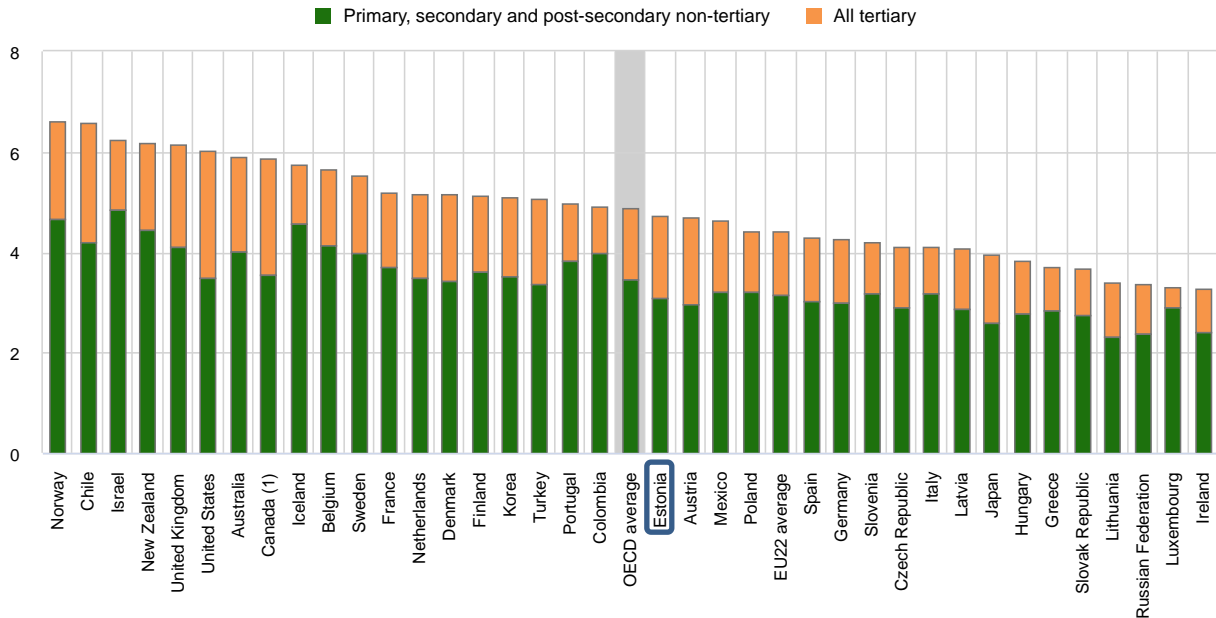
Riigid on reastatud tõusvas järjestuses keskhariduseta 25–34aastaste keskhariduseta inimeste töötuse määra järgi 2020. aastal.

Allikas: OECD (2021), Tabel A3.3. Vt lisainfot allikate peatükis ja märkusi lisas 3 (https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021_Annex3_ChapterA.pdf).

Hariduskulutused

- Aastased kulutused õppija kohta haridusasutuses osutavad, kui palju riigid igasse õppijasse panustavad. Pärast erasektorile tehtud eraldiste mahaarvamist olid avaliku sektori kulutused põhiharidusest kõrghariduseni täisajaga õppija kohta Eestis 2019. aastal 8909 USD (ümber arvestatud, kasutades ostujõu pariteete SKT kohta), vrd OECD riikides keskmiselt 10 000 USD.
- Kulutused hariduse põhitegevustele, nt õpetamisele, moodustavad suurima osa hariduskulutustest. Samas mõjutavad õppija kohta tehtavate kulutuste taset ka nt õppijate heaolu toetavad teenused ning teadus- ja arendustegevus. Põhiharidusest kõrghariduseni moodustavad kulud põhitegevustele Eestis 84% haridusasutuste kulutustest õppija kohta (vrd OECD riikides keskmiselt 89%). See osakaal on kõrghariduses teadus- ja arendustegevuste tõttu üldjuhul madalam, sh Eesti kõrghariduses, kus hariduse põhitegevused moodustavad 56% kogukulutustest.
- Hariduse omandamise võimaldamine avaliku sektori ja eraõppeasutustes mõjutab ressursside jagunemist haridustasemete ja haridusasutuste tüüpide vahel. 2018. aastal kulutas Eesti 8466 USD õpilase kohta põhi-, kesk- ning keskharidusjärgses kõrghariduseelses hariduses. Seda on 1988 USD võrra vähem kui OECD keskmine 10 454 USD. Kõrgharidustasemel investeeris Eesti 17 433 USD üliõpilase kohta, mis on 368 USD rohkem kui OECD keskmine. OECD riikides keskmiselt on kulutused õppija kohta avaliku sektori õppeasutustes kõrgemad kui erakoolides. See kehtib ka Eesti puhul, kus põhiharidusest kõrghariduseni ulatuvad kogukulutused 10 335 USD-ni õppija kohta, eraõppeasutustes aga 9274 USD õppija kohta.
- Aastatel 2012–2018 suurenesid kulutused õppija kohta OECD riikides põhiharidusest kõrghariduseni aastas keskmiselt 1,6% võrra. Eestis kasvasid kulutused haridusasutustele aastas keskmiselt 3,1%, õppijate arv aga vähenes samal perioodil keskmiselt 0,9% aastas. Seetõttu suurenesid õppijale tehtavad kulutused sel perioodil 4% aastas.
- Riigi jõukusest haridusasutustele eraldatav osa on OECD riikide keskmisest väiksem. 2018. aastal kulutati Eestis 4,7% rahvuslikust kogutoodangust (SKT) põhi- kuni kõrgharidust pakkuvatele õppeasutustele, mis on 0,2% võrra OECD keskmisest madalam. Haridustasemete võrdluses kulutas Eesti SKT-st kõrghariduseelsetele haridustasemetele OECD keskmisest vähem ja kõrgharidusele keskmisest rohkem (joonis 3).
- Kapitalikulude osakaal põhi- kuni kõrgharidusasutuste kogukulutustest on Eestis OECD keskmisest kõrgem. Põhi-, kesk- ja keskharidusjärgse kõrghariduseelse hariduse tasemel moodustavad kapitalikulud 10% haridusasutuste kogukulutustest, s.o 2% võrra OECD keskmisest rohkem. Kõrghariduses moodustavad kapitalikulud 18%, mis on rohkem kui OECD riikide keskmine 11%.
- Õpetajate ja teiste haridustöötajate töötasu moodustab suurima osa põhi- kuni kõrghariduse tegevuskuludest. 2018. aastal eraldati Eestis 69% tegevuskuludest töötajate palkadeks, vrd OECD riikides keskmiselt 74%. Kõrgharidusasutustes moodustavad töötajate palgakulud hoonete ja sisseseade kõrgema maksumuse tõttu üldjuhul tegevuskuludest väiksema osa. Eestis on töötajate palgakulu kõrgharidusasutustes 62% tegevuskuludest, kõrghariduseelsetel haridustasemetel aga 73% kogukulutustest. OECD riikides keskmiselt on palgakulude osakaal kõrghariduse tasemel 68% ja sellele eelnevatel haridustasemetel 77%.

Joonis 3. Kogukulutused haridusasutustele osakaaluna SKTst (2018), %

Riikide võrdlus: <https://www.compareyourcountry.org/education-at-a-glance-2021/en/5/3059+3060+3061+3062+3063+3064/default>

1. Põhi-, kesk- ning keskharidusjärgse kõrghariduseelse hariduse hulka arvestatakse ka alushariduse õppekavad.

Riigid on reastatud langevas järjestuses haridusasutuste kogukulutuste järgi osakaaluna SKT-st.

Allikas: OECD (2021), Tabel C2.1. Vt lisainfot allikate peatükis ja märkusi lisas 3 (https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021_Annex3_ChapterC.pdf).

Õpetajate töötingimused

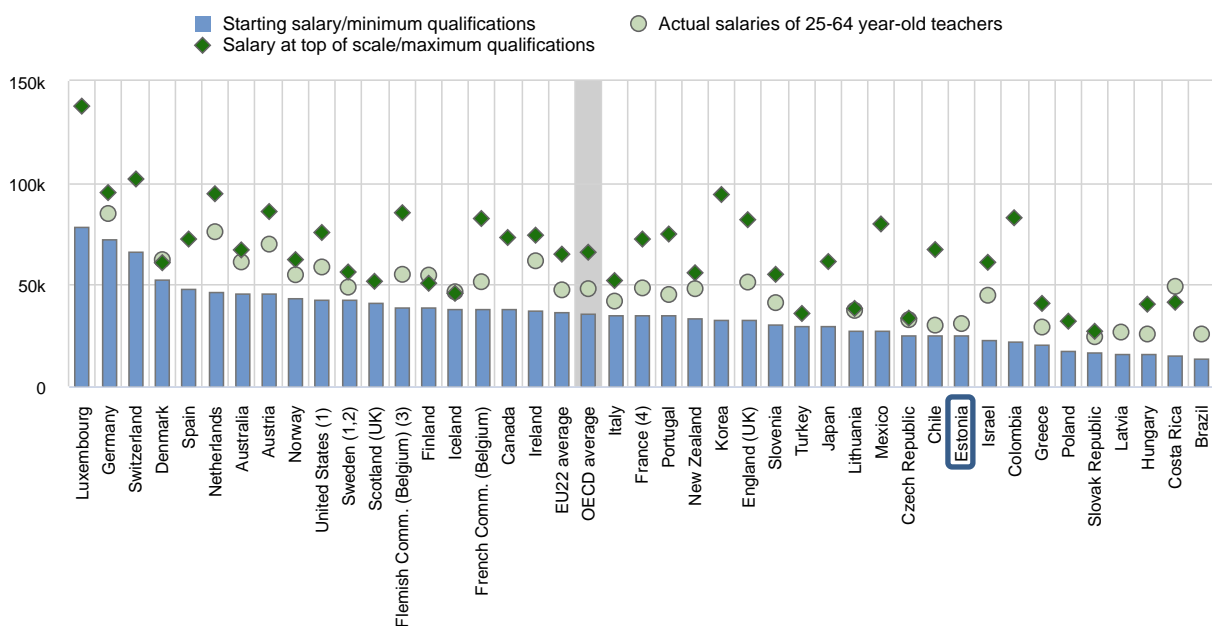
- Õpetajate tegelikud palgad sisaldavad nende seadusjärgset palka ja tööga seotud lisatasusid. Keskmine tegelik palk sõltub õpetajaskonda iseloomustavatest teguritest, nagu vanus, töökogemus ja kvalifikatsioonitase. Eestis on õpetajate keskmine tegelik palk (eratarbimise ostujõu pariteete kasutades Ameerika Ühendriikide dollaritesse ümber arvestatuna) alushariduses 23 605 USD, põhi- ja üldkeskhariduses 30 892 USD. OECD riikides olid õpetajate keskmised tegelikud palgad alushariduses 40 707 USD, põhihariduse esimestes astmetes 45 687 USD, põhikooli vanemas astmes 47 988 USD ja üldkeskhariduses 51 749 USD (joonis 4).
- Õpetajate keskmised tegelikud palgad jäävad peaaegu kõigis riikides ja kõigil haridustasemetel alla kõrgharidusega töötajate palkade. Alushariduse ning põhi- ja üldkeskhariduse õpetajate keskmine tegelik palk moodustab OECD riikides keskmiselt 81–96% kõrgharidusega töötajate teenistusest. Eestis ulatub see osakaal 73%-st alushariduse õpetajatel 95%-ni põhi- ja keskhariduse tasemel töötavatel õpetajatel.
- OECD riikides tüüpiliselt riigi rahastatavates haridusasutustes töötavalt õpetajalt nõutav keskmine õppetöö tundide arv aastas haridustaseme kasvades pigem väheneb. 2020. aastal ulatus see 989 tunnilt alushariduse tasemel 791 tunnini põhikooli esimestel astmetel, 723 tunnini põhikooli kolmandas astmes (üldhariduslikud õppekavad) ja 685 tunnini keskhariduse tasemel (üldhariduslikud õppekavad). Eestis on lasteaiapäetajad vahetult lastega seotud 1326 töötundi

aastas, põhikooli esimeste astmete õpetajad 592 õppetundi, põhikooli kolmandas astmes 609 õppetundi ja üldkeskhariduses 574 õppetundi.

- Tööajal täidavad õpetajad lisaks õpetamisele ka mitmesuguseid muid ülesandeid, nagu õppetöö kavandamine ja ettevalmistamine, õpilaste töö hindamine ning suhtlus ja koostöö lastevanemate või hooldajatega. Põhikooli kolmandas astmes kulutavad Eesti õpetajad 40% kohustuslikust tööajast õpetamisele, vrd võrreldavaid andmeid esitanud OECD riikide keskmine on 44%.
- OECD riikides keskmiselt on ligikaudu 35% põhikooliõpetajatest 50-aastased või vanemad ning jõuavad järgmisel kümnendil pensioniikka, mõnes riigis aga prognoositakse kooliealiste laste arvu kasvu. See paneb paljud riigid surve alla värvata ja koolitada uusi õpetajaid. 2019. aastal oli Eestis 46% põhikooli kahe esimese astme õpetajatest üle 50-aastased, mis on rohkem kui OECD keskmine 33%. OECD riikides keskmiselt on üle 50-aastaste õpetajate osakaal igas järgmises kooliastmes suurem, st põhikooli vanemas astmes 36% ja üldkeskhariduses 40%. Eestis varieerub vanemate õpetajate osakaal 55%-st põhikooli vanemas astmes 52%-ni üldkeskhariduses.

Joonis 4. Põhikooli vanema astme õpetajate tegelikud palgad võrreldes alustavate õpetajate seadusjärgse palga ja kõrgeima palgaga (2020)

Avaliku sektori õppeasutustes töötavate õpetajate seadusjärgne aastapalk, ostujõu pariteete kasutades Ameerika Ühendriikide dollaritesse ümber arvestatuna

Riikide võrdlus: <https://www.compareyourcountry.org/education-at-a-glance-2021/en/7/all/default>

Märkus: Tegelikud palgad sisaldavad lisatasusid ja toetusid.

1. Tegelikud põhipalgad.
2. Kõige kõrgemad palgad ja minimaalne nõutav kvalifikatsioon maksimumtasemel kvalifikatsiooni asemel.
3. Kõige kõrgemad palgad ja kõige valdavamad kvalifikatsioonitasemed maksimumtasemel kvalifikatsioonide asemel.
4. Sisaldab keskmisi kindlaksmääratud ületunnitasusid.
5. Eestis on reguleeritud ainult õpetaja alampalk.

Riigid on reastatud langevas järjestuses minimaalse nõutava kvalifikatsiooniga alustavate põhikooli vanema astme õpetajate palkade järgi.

Allikas: OECD (2021), Tabel D3.3 ja Education at a Glance'i andmebaas, <http://stats.oecd.org>. Vt lisainfot allikate peatükis ja märkusi lisas 3 (https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021_Annex3_ChapterD.pdf).

Allikad

OECD (2021), *Education at a Glance 2021: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://dx.doi.org/10.1787/69096873-en>.

OECD (2021), “Regional education”, *OECD Regional Statistics (database)*, <https://dx.doi.org/10.1787/213e806c-en> (accessed on 27 July 2021).

OECD (2021), “*The state of global education – 18 months into the pandemic*”, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1a23bb23-en>.

Lisainfo

Lisainfo “Education at a Glance 2021” kohta ja kõik indikaatorid: <https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en>

Lisainfo kõigi indikaatorite andmete kogumise metoodika kohta, allikaviited ja märkused riikide kohta lisas 3 (https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021_Annex3.pdf).

Üldine info metoodika kohta: *OECD Handbook for Internationally Comparative Education Statistics: Concepts, Standards, Definitions and Classifications* (<https://doi.org/10.1787/9789264304444-en>).

Ajakohastatud andmed veebis <http://dx.doi.org/10.1787/eag-data-en> ja *StatLinks 2* viidete kaudu väljaande tabelite ja graafikute all.

Riigisestest regioonide andmed valitud indikaatorite puhul *OECD Regional Statistics* andmebaasis (OECD, 2021). Riigisestest regioonide andmeid tõlgendades peaksid lugejad arvesse võtma, et regioonide rahvaarv võib tugevalt varieeruda. Näiteks õpilaste arvu piirkondlikku varieeruvust võivad mõjutada õpilased, kes õpivad elukohajärgsest erinevas piirkonnas, eriti kõrgematel haridustasemetel. Piirkondlikud erinevused on suuremad ka juhul, kui analüüsi on hõlmatud mitu regiooni.

Uurige, võrrelge ja visualiseerige andmeid ja analüüsi, kasutades vahendit Education GPS:

<https://gpseducation.oecd.org/>

OECD kogus ja töötles andmeid COVID-19 aegse hariduse kohta, toetudes uuringule, mis käsitles riikide vastuseid COVID-19 aegsetele koolide sulgemistele. Uuring valmis ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO); UNESCO statistikainstituudi (UIS); ÜRO Lastefondi (UNICEF); Maailmapanga ja OECD koostöös.

<p>Küsimustele vastab:</p> <p>Marie-Helene Doumet</p> <p>Directorate for Education and Skills</p> <p>marie-helene.doumet@oecd.org</p>	<p>Ülevaate autorid:</p> <p>Etienne Albiser, Heewoon Bae, Andrea Borlizzi, António Carvalho, Eric Charbonnier, Corinne Heckmann, Bruce Golding, Yanjun Guo, Gara Rojas Gonzalez, Daniel Sanchez Serra, Markus Schwabe ja Giovanni Maria Semeraro</p>
--	---

Tekst on avaldatud OECD peasekretäri vastutusel. Tekstis avaldatud arvamused ja kasutatud väited ei kajasta tingimata OECD liikmesriikide ametlikke seisukohti.

Dokumendi ega selles sisalduvate kaartide eesmärk ei ole kahjustada ühegi territooriumi staatust ega suveräänsust, rahvusvahelisi piire ega ühegi territooriumi, linna ega piirkonna nime.

Statistilised andmed Iisraeli kohta on esitatud Iisraeli pädevate asutuste poolt ja nende vastutusel. Selliste andmete kasutamisega OECD poolt ei piirata rahvusvahelise õiguse mõttes Golani kõrgendike, Ida-Jeruusalemma ja Läänekalda Iisraeli asunduste staatust.

Dokumendi digitaalsel või trükitud kujul kasutamist reguleerivad tingimused: www.oecd.org/termsandconditions/.

Käesolev tõlge on avaldatud OECD nõusolekul. Tegu ei ole OECD ametliku tõlkega. Tõlke autorid vastutavad täielikult tõlke kvaliteedi ja originaalile vastavuse eest. Kui originaali ja tõlke vahel on lahknevusi, loetakse õigeks originaaltekst.